

موسسه آموزش عالی آیت‌الله کبیری

فرم طرح درس

مشخصات کلی

نام درس	مبانی و روش های برنامه ریزی شهری
تعداد واحد	۲ واحد نظری ۱ واحد عملی جمعا ۳ واحد
نوع درس	تخصصی
نوع واحد	نظری - عملی
دروس پیشنیاز	جغرافیای شهری
رشته و مقطع تحصیلی	مهندسی شهرسازی - کارشناسی
تعداد ساعت	۶۴ ساعت

سرفصل

سر فصل مباحث مبانی

- ۱- مفهوم برنامه ریزی شهری
- ۲- تنوعی های برنامه ریزی شهری (در صورت وجود زمان)
- ۳- مفاهیم، طبقه بندی و روند تحولات برنامه ریزی شهری از دهه ۱۹۳۰ میلادی تا به امروز
- ۴- رویکردهای تأثیرگذار در دوران برنامه ریزی دموکراتیک
- ۵- کیفیت محیط و برنامه ریزی شهری
- ۶- مشارکت مردم و برنامه ریزی شهری
- ۷- کشورهای در حال توسعه و برنامه ریزی شهری
- ۸- کلان شهرها و برنامه ریزی شهری
- ۹- نظام برنامه ریزی شهری در ایران

سرفصل مباحث روش ها

- ۱-۲- روش های تهیه طرح های توسعه و عمران شهری
- ۲-۲- شیوه تهیه نقشه پایه و استخراج اطلاعات فضایی
- ۳-۲- شیوه برداشت کاربری و فضایی شهری
- ۴-۲- روش های محاسبه و تحلیل سطوح کاربری زمین و فضا
- ۵-۲- روش های تحلیل فضایی فرم و شکل شهر
- ۶-۲- روش ها و شیوه های تحلیل سیمای شهر و ارزش های فضایی
- ۷-۲- روش طبقه بندی بافت های شهری و تعیین تراکم ساختمانی
- ۸-۲- استانداردهای فضایی و کالبدی (سرانه ها و معیارهای) عملکرد های مختلف شهری
- ۹-۲- استانداردهای فضایی و کالبدی (سرانه ها و معیارهای) مسکن و اسکان شهری
- ۱۰-۲- استانداردها و روش تعیین محل (مکانیابی) کاربری های شهری
- ۱۱-۲- روش ها و شیوه های ارزیابی گزینه های مختلف طرح
- ۱۲-۲- روش های بررسی کیفیت ابنیه شهری
- ۱۳-۲- مبانی و شیوه های منطقه بندی (پهنه بندی)، ZONING
- ۱۴-۲- مبانی و روش تفکیک زمین شهری
- ۱۵-۲- روش و شیوه های برآورد مالی پروژه و برنامه ریزی اجرای طرح
- ۱۶-۲- روش های تدوین جداول برنامه (پروگرام) C.P.M
- ۱۷-۲- حوزه نفوذ شهر
- ۱۸-۲- روش تعیین نقش اقتصادی شهر
- ۱۹-۲- ویژگی های جمعیت و پیش بینی جمعیت
- ۲۰-۲- چشم انداز سازی (در صورت وجود زمان)
- ۲۱-۲- تکنیک برنامه ریزی استراتژیک (SWOT) (در صورت وجود زمان)

روش ارزشیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	پروژه درس	امتحان نهایی
بلی - پرسش های آنلاین کوتاه در سامانه	بلی	به صورت تمرین هفتگی	بلی

مراجع

مرادی مسیحی و خلج، مهرشاد (۱۳۸۹): "تحولات برنامه ریزی شهری در جهان و ایران (از دهه ۱۹۳۰ تا به امروز)"، تهران، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی لشکری، الهام و خلج، مهرشاد (۱۳۹۰): "اصول پایداري شهري در اقليم گرم و خشک بران با تاکید بر شهرهاي کهن"، تهران، انتشارات گنج هنر لشکری، الهام و خلج، مهرشاد (۱۳۹۳): "سنجش کیفیت محیط شهری با رویکرد مکان محور"، تهران، انتشارات گنج هنر

+ درسنامه کلاسی متناسب با هر سرفصل و بر اساس منابع مختلف (گردآوری و تدوین و در مواردی تألیف)

منابع پشتیبانی که هر ترم معرفی می شود:

پنهام، نریرت (۱۳۷۹)، مدل های کاربردی در تحلیل مسائل شهری و منطقه ای، ترجمه و اضافات منوچهر طبیبیان، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ اول اوستروفسکی، واتسلاو (۱۳۷۱)، شهرسازی معاصر از نخستین سرچشمه ها تا منشور آتن، ترجمه لادن اعتضادی، مرکز نشر دانشگاهی، تهران بحرینی، سید حسین (۱۳۸۲)، فرایند طراحی شهری، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ دوم

بریاوسلیس، هلن (۱۳۸۹)، الگوهای تحلیلی تغییر کاربری زمین، رویکرد نظری و مدل سازی، ترجمه مجتبی رفیعیان و مهران محمودی، انتشارات دانشگاه تربیت مدرس، چاپ اول پورمحمدی، محمدرضا، برنامه ریزی کاربری اراضی شهری، انتشارات سمت، چاپ نهم

حبیبی، سید محسن، مسایلی، صدیقه (۱۳۷۸) سرانه کاربری-های شهری، انتشارات وزارت مسکن و شهرسازی، چاپ اول

رفیعیان، مجتبی، مولودی، جمشید (۱۳۹۰)، رویکردها و روش های سنجش کیفیت محیط مسکونی شهری، انتشارات آذرخش، چاپ اول

سعیدنیا، احمد (۱۳۷۸) کتاب سبز شهرداری، جلد اول، پنجم و یازدهم، شهرسازی، طرح های شهری، مدیرت شهری، مرکز مطالعات برنامه ریزی شهری تهران سیف الدین، فرانک (۱۳۸۳)، مبانی برنامه ریزی شهری، نشر آبیژ، چاپ اول

سید صدر، سید ابوالقاسم (۱۳۶۹)، اصول شهرسازی و محاسبات مربوط به آن

شرکت پردازش و برنامه ریزی شهری تهران (۱۳۸۴)، طرح تهیه پایگاه اطلاعات کاربری اراضی شهری بر اساس LBCS

فرجاد، ابوالفضل و همکاران (۱۳۹۱)، مرجع شهرسازی؛ مجموعه مباحث پرکاربرد در طرح های توسعه شهری و منطقه ای، انتشارات آذرخش، چاپ اول

مشهودی، سهراب (۱۳۸۰)، مبانی طرح های سیال شهری، انتشارات شرکت پردازش ایران، چاپ اول

مهندزاده، جواد (۱۳۸۵)، برنامه ریزی راهبردی توسعه شهری (تجربیات اخیر جهانی و جایگاه آن در ایران)، دفتر معماری و طراحی شهری معاونت معماری و شهرسازی وزارت مسکن و شهرسازی، چاپ دوم

میره ای محمد، کلانتری خلیل آباد، حسین (۱۳۹۰)، آشنایی با طرح های توسعه شهری (هادی، جامع، تفصیلی)، انتشارات سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور، چاپ اول

نوریان، فرشاد، شریف، محمد (۱۳۸۲)، نگرشی بر روند تهیه طرح تفصیلی در شهرسازی، انتشارات شرکت پردازش و برنامه ریزی شهری، چاپ سوم

هال، پیتر (۱۳۸۱)، برنامه ریزی شهری و منطقه ای، ترجمه جلال تبریزی، انتشارات شرکت پردازش و برنامه ریزی شهری، چاپ اول

وزارت کشور و مهندسين مشاور شاور شامند (۱۳۸۷)، شیوه های تحقق طرح های توسعه شهری، جلد دوم: بررسی تجارب تهیه و اجرای طرح های توسعه شهری در ایران

وزارت کشور، (۱۳۶۹)، نگرشی بر الگوهای برنامه ریزی شهری در ایران، انتشارات مرکز مطالعات برنامه ریزی شهری

- انجمن شهرسازی امریکا (۱۳۸۹): "استانداردهای برنامه ریزی و طراحی شهری، ساختارها"، مترجم: مصطفی بهزادفر و همکاران، تهران: انتشارات جامعه مهندسان مشاور ایران.

- انجمن شهرسازی امریکا (۱۳۸۷): "استانداردهای برنامه ریزی و طراحی شهری، مکان ها و مکان سازی"، مترجم: مصطفی بهزادفر و همکاران، تهران: انتشارات جامعه مهندسان مشاور ایران.

- انجمن شهرسازی امریکا (۱۳۸۶): "استانداردهای برنامه ریزی و طراحی شهری، تهیه طرح ها و انواع طرح ها"، مترجم: مصطفی بهزادفر و همکاران، تهران: انتشارات جامعه مهندسان مشاور ایران.

- انجمن شهرسازی امریکا (۱۳۸۸): "استانداردهای برنامه ریزی و طراحی شهری: روش های تحلیل"، مترجم: پروین برتوی، تهران: انتشارات جامعه مهندسان مشاور ایران.

- بهزادفر، مصطفی (۱۳۸۷): "طرح ها و برنامه های شهرسازی"، تهران، موسسه نشر شهر.

- چپ مین، دیوید، (۱۳۸۲): "آفرینش محلات و مکان ها در محیط انسان ساخت"، مترجم: منوچهر طبیبیان و شهزاد فریادی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران.

- زبیری، کرمانا. (۱۳۸۷): "برنامه ریزی کاربری زمین"، تهران، دانشگاه تهران.

- سلیمانی شیری، مرتضی (۱۳۸۴): "برنامه ریزی شهری"، تهران، رهبویان شریف.

- شیعه، اسماعیل (۱۳۹۰): "با شهر و منطقه در ایران"، تهران، دانشگاه علم و صنعت ایران.

- شیعه، اسماعیل (۱۳۸۴): "مقدمه ای بر مبانی برنامه ریزی شهری"، تهران، دانشگاه علم و صنعت ایران.

- عزیزی، محمد مهدی (۱۳۸۲): "تراکم در شهرسازی: اصول و معیارهای تعیین تراکم شهری"، تهران، انتشارات دانشگاه تهران.

- عزیزی، محمد مهدی (۱۳۸۰): "آماده سازی زمین شهری در ایران"، تهران، انتشارات سازمان ملی زمین و مسکن.

- فاینشتاین، سوزان و کمبل، اسکات (۱۳۸۹): "نظریه های برنامه ریزی"، مترجم: عارف اوقالی مقدم، تهران، نشر آذرخش.

- کان، آندریا و دیگران (۱۳۸۷): "موضوعات سایت: مفاهیم، سوابق تاریخی، راهبردها"، مترجم: بهناز اسین زاده، تهران، انتشارات دانشگاه تهران.

- مرادی مسیحی، وارث (۱۳۸۴): "برنامه ریزی استراتژیک و کاربرد آن در شهرسازی ایران و نمونه موردی گلان شهر تهران"، تهران، شرکت پردازش و برنامه ریزی شهری.

Fundamentals and Methods in Urban Planning

تعداد واحد: ۳

نوع درس: تخصصی

نوع واحد: ۲ نظری / ۱ عملی

پیش نیاز: جغرافیای شهری

هدف:

آشنایی دانشجویان با میانی روش ها و شیوه های تولید طرح، معیارها و استانداردهای شهری، ارزیابی طرح ها و شیوه های اجرایی طرح ها در عمل و آشنایی با محدودیت های فنی، انسانی، مدیریتی و حقوقی اجرای طرح ها و تحقق آنها.

سرفصل دروس:

- تعریف روش و شیوه تولید طرح شهری
- شیوه تهیه نقشه های پایه و استخراج اطلاعات فضایی
- شیوه های برداشت کاربری زمین و فضای شهری
- روش های محاسبه و تحلیل سطوح کاربری زمین و فضا
- روش های تحلیل فضائی فرم و شکل شهر
- روش ها و شیوه های تحلیل سیمای شهری و ارزش های فضائی
- روش طبقه بندی بافت های شهری و تعیین تراکم ساختمانی
- استانداردهای فضائی و کالبدی (سرانه ها و معیارها) عملکردهای مختلف شهری
- استانداردهای فضائی و کالبدی (سرانه های معیاری) مسکن و اسکان شهری
- استانداردها و روش های تعیین محل (مکان یابی) عناصر مختلف شهری
- روش ها و شیوه های ارزیابی گزینه های مختلف طرح
- روش های بررسی کیفیت ابنیه شهری
- مبانی و شیوه های طبقه بندی (بهنه بندی) Zoning
- مبانی و روش تفکیک زمین شهری
- روش و شیوه های برآورد مالی و برنامه ریزی اجرای طرح

تعداد واحد: ۳

نوع درس: تخصصی

نوع واحد: ۲ نظری / ۱ عملی

پیش نیاز: جغرافیای شهری

هدف:

آشنایی دانشجویان با مبانی روش ها و شیوه های تولید طرح، معیارها و استانداردهای شهری، ارزیابی طرح ها و شیوه های اجرایی طرح ها در عمل و آشنایی با محدودیت های فنی، انسانی، مدیریتی و حقوقی اجرای طرح ها و تحقق آنها.

سرفصل دروس:

- تعریف روش و شیوه تولید طرح شهری
- شیوه تهیه نقشه های پایه و استخراج اطلاعات فضایی
- شیوه های برداشت کاربری زمین و فضای شهری
- روش های محاسبه و تحلیل سطوح کاربری زمین و فضا
- روش های تحلیل فضائی فرم و شکل شهر
- روش ها و شیوه های تحلیل سیمای شهری و ارزش های فضائی
- روش طبقه بندی بافت های شهری و تعیین تراکم ساختمانی
- استانداردهای فضائی و کالبدی (سرانه ها و معیارها) عملکردهای مختلف شهری
- استانداردهای فضائی و کالبدی (سرانه های معیاری) مسکن و اسکان شهری
- استانداردها و روش های تعیین محل (مکان یابی) عناصر مختلف شهری
- روش ها و شیوه های ارزیابی گزینه های مختلف طرح
- روش های بررسی کیفیت ابنیه شهری
- مبانی و شیوه های طبقه بندی (بهنه بندی) Zoning
- مبانی و روش تفکیک زمین شهری
- روش و شیوه های برآورد مالی و برنامه ریزی اجرای طرح

- سلیمانی شیر، مرتضی (۱۳۸۴): "برنامه‌ریزی شهری"، تهران، رهپویان شریف.
- شیعه، اسماعیل (۱۳۹۰): "با شهر و منطقه در ایران"، تهران، دانشگاه علم و صنعت ایران.
- شیعه، اسماعیل (۱۳۸۴): "مقدمه‌ای بر مبانی برنامه‌ریزی شهری"، تهران، دانشگاه علم و صنعت ایران.
- عزیزی، محمد مهدی (۱۳۸۲): "تراکم در شهرسازی: اصول و معیارهای تعیین تراکم شهری"، تهران، انتشارات دانشگاه تهران.
- عزیزی، محمد مهدی (۱۳۸۰): "آماده سازی زمین شهری در ایران"، تهران، انتشارات سازمان ملی زمین و مسکن.
- فاینشتاین، سوزان و کمیل، اسکات (۱۳۸۹): "نظریه‌ی برنامه‌ریزی"، مترجم: عارف اقوامی مقدم، تهران، نشر آذرخش.
- کان، آندریا و دیگران (۱۳۸۷): "موضوعات سایت: مفاهیم، سوابق تاریخی، راهبردها"، مترجم: بهناز امین زاده، تهران، انتشارات دانشگاه تهران.
- مرادی مسیحی، واراز (۱۳۸۴): "برنامه‌ریزی استراتژیک و کاربرد آن در شهرسازی ایران و نمونه موردی کلان شهر تهران"، تهران، شرکت پردازش و برنامه‌ریزی شهری.

